
SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2017)0401

Dokument za razmislek o prihodnosti financ EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. oktobra 2017 o dokumentu za razmislek o prihodnosti financ EU (2017/2742(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 311, 312 in 323 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
  - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020¹, zlasti člena 2,
  - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju²,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2016 o pripravah na povolilno revizijo večletnega finančnega okvira 2014–2020: prispevek Parlamenta pred predložitvijo predloga Komisije³,
  - ob upoštevanju dokumenta Komisije o razmisleku o prihodnosti financ EU z dne 28. junija 2017,
  - ob upoštevanju izjave Komisije o dokumentu o razmisleku o prihodnosti financ EU z dne 4. julija 2017,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o proračunski zmogljivosti evroobmočja⁴,
  - ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za proračun,
  - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
1. je prepričan, da razprava o prihodnjem financiranju Evropske unije ne more potekati, ne

---

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 884.

² UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0309.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0050.

da bi upoštevali izkušnje, pridobljene s prejšnjimi večletnimi finančnimi okviri, zlasti za obdobje 2014–2020; izpostavlja resne pomanjkljivosti sedanjega večletnega finančnega okvira, ki je bil izkoriščen do skrajnih meja, da je bilo mogoče zagotoviti sredstva, ki jih je Unija potrebovala za obravnavo vrste resnih kriz in novih izzivov ter za financiranje novih političnih prednostnih nalog; poudarja, da je prepričan, da se je nizka raven sedanjega večletnega finančnega okvira izkazala kot nezadostna za izpolnjevanje dejanskih potreb in političnih ambicij Unije;

2. pozdravlja, da je Komisija predstavila dokument za razmislek o prihodnosti financ EU; ugotavlja, da je v proračunski načrt vključila pet scenarijev za prihodnji model Evropske unije, kakor so bili predstavljeni v beli knjigi o prihodnosti Evrope iz marca 2017, hkrati pa je obravnavala tudi vrsto osnovnih značilnosti in načel proračuna EU; se strinja s predlagano metodologijo in je naklonjen izjavi Komisije, da je treba prihodnji večletni finančni okvir podkrepiti z jasno vizijo glede prednostnih nalog Evrope; verjame, da se bo s tem dokumentom določila jasna struktura za razprave ter začela prepotrebna politična razprava o usmeritvi, namenu in ravni proračuna EU glede na temeljne cilje in prihodnje izzive Unije; poziva države članice, naj se posvetujejo z državljani in prevzamejo dejavno in konstruktivno vlogo pri določitvi svoje vizije o prihodnosti proračuna EU;
3. obžaluje pa, da štirje od petih predstavljenih scenarijev („Tako kot doslej“, „Storiti manj skupaj“, „Nekateri storijo več“ in „Radikalno preoblikovanje“) pomenijo dejanski upad ambicij Unije in predvidevajo okrnitev dveh dolgoročnih politik Unije, na katerih temelji evropski projekt in ki sta navedeni v Pogodbah, tj. skupne kmetijske politike in kohezijske politike; poudarja svoje tradicionalno stališče, da bi bilo treba za dodatne politične prednostne naloge nameniti dodatna finančna sredstva, ne pa jih financirati na račun obstoječih politik EU; meni, da je peti scenarij („Storiti veliko več skupaj“) pozitivna in konstruktivna izhodiščna točka za potekajoče razprave o prihodnosti financ EU in posledično o prihodnjem modelu Evropske unije; spodbuja Komisijo, naj razvije scenarij, ki bo upošteval priporočila Parlamenta, da bi se odzvali na trenutne in prihodnje izzive ter da bi opredelili nove prednostne naloge;
4. opozarja, da bi morala Unija v skladu s členom 311 PDEU sama zagotoviti sredstva, potrebna za uresničevanje svojih ciljev; meni, da pomanjkljivosti sedanjega večletnega finančnega okvira, obseg novih prednostnih nalog ter posledice izstopa Združenega kraljestva pričajo o tem, da je treba odpraviti zgornjo mejo za odhodke v višini 1 % bruto nacionalnega dohodka (BND) EU in torej občutno povečati proračun Unije, da bi se lahko soočili s prihodnjimi izzivi; v tem kontekstu nasprotuje vsakršnemu nominalnemu zmanjšanju obsega proračuna EU v naslednjem večletnem finančnem okviru in meni, da bi bilo treba naslednji večletni finančni okvir določiti v višini vsaj 1,23 % BND EU; se zavzema za razpravo med državami članicami o tej zadevi;
5. obžaluje, da se proračun EU financira predvsem iz nacionalnih prispevkov na podlagi BND, ne pa z dejanskimi lastnimi sredstvi, kakor je predvideno v Pogodbah EU; ponovno izraža predanost popolni reformi sistema virov lastnih sredstev EU, ki bi upoštevala vodilna načela enostavnosti, pravičnosti in preglednosti ter potekala v skladu s priporočili skupine na visoki ravni za lastna sredstva; poudarja, da bi vsak tak sistem moral zajemati uravnotežen del novih lastnih sredstev EU, s katerimi bi podprli cilje politike EU, in da bi ga bilo treba uvesti postopno, s čimer bi poskrbeli za pravičnejše in stabilnejše finance EU; poudarja tudi, da izstop Združenega kraljestva iz Unije pomeni priložnost za odpravo vseh vrst rabatov; pričakuje, da bo Komisija predložila

ambiciozne zakonodajne predloge v zvezi s tem, in poudarja, da se bodo v prihodnjih pogajanjih odhodki in prihodki naslednjega večletnega finančnega okvira obravnavali kot en sam sveženj;

6. je prepričan, da je, če Svet ne bo privolil v občutno povečanje ravni nacionalnih prispevkov v proračun EU, uvedba lastnih sredstev EU edina možnost za ustrezno financiranje naslednjega večletnega finančnega okvira v višini, ki ustreza dejanskim potrebam in političnim ambicijam Unije; zato pričakuje, da bo Svet zavzel politično stališče v zvezi s tem, saj v prihodnje ne bo več mogoče dejansko blokirati vseh reform sistema lastnih sredstev EU; v zvezi s tem želi spomniti, da so poročilo skupine na visoki ravni o lastnih sredstvih soglasno sprejeli vsi člani skupine, tudi tisti, ki jih je imenoval Svet;
7. pozdravlja, da želi Komisija prihodnji proračun EU oblikovati na podlagi načel dodane vrednosti EU in s poudarkom na uspešnosti, odgovornosti, večji prožnosti v stabilnem okviru in poenostavljenih pravilih, kakor je navedeno v dokumentu za razmislek;
8. v zvezi s tem poudarja pomen temeljite ocene uspešnosti in učinkovitosti sedanjih politik, programov in instrumentov EU; glede na to z zanimanjem pričakuje rezultate tekočega pregleda porabe in pričakuje, da se bodo upoštevali pri oblikovanju večletnega finančnega okvira po letu 2020; zlasti poudarja, da je treba na eni strani zagotoviti uspešnost programov EU, pri katerih povpraševanje močno presega njihove zmogljivosti, na drugi pa ugotoviti razloge za nezadostno izvajanje; meni, da je treba doseči sinergije med proračunom EU in nacionalnimi proračuni ter zagotoviti načine za spremljanje obsega in učinkovitosti porabe sredstev na nacionalni ravni in ravni EU;
9. priznava, da je iskanje evropske dodane vrednosti temeljno vprašanje, ki ga je treba obravnavati, in se strinja, da bi moral biti proračun Unije med drugim tudi orodje za uresničevanje ciljev iz Pogodbe in zagotavljanje evropskih javnih dobrin; izpostavlja pa večplastni značaj pojma evropske dodane vrednosti in njegovih številnih interpretacij ter svari pred vsakršnim poskusom, da bi na podlagi njegove definicije postavljali pod vprašaj ustreznost politik in programov EU zgolj iz kvantitativnih ali kratkoročnih ekonomskih razlogov; meni, da ima ukrepanje na evropski ravni jasno dodano vrednost, saj:
  - presega učinek nacionalnih, regionalnih ali lokalnih prizadevanj (učinek prelivanja);
  - spodbuja ukrepe na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni za izpolnitev ciljev iz Pogodbe EU, ki sicer ne bi bili uresničeni;
  - podpira ukrepe, ki se lahko financirajo samo z združevanjem virov na ravni EU, saj je zanje potrebnih veliko finančnih sredstev, ali
  - prispeva k vzpostavitvi in spodbujanju miru in stabilnosti v sosedstvu EU in širše;spodbuja Komisijo, naj še naprej razvija pojem evropske dodane vrednosti, pri tem pa upošteva teritorialne posebnosti; poziva Komisijo, naj predlaga ustrezne kazalnike uspešnosti za ta namen;
10. meni, da bi morala struktura naslednjega večletnega finančnega okvira omogočiti večjo berljivost in razumljivost proračuna EU za njene državljane ter natančneje predstaviti

vsa področja odhodkov EU; obenem opozarja, da je treba poenostaviti neprekinjenost načrtovanja ter prožnost znotraj razdelkov; meni, da bi morala splošna struktura večletnega finančnega okvira odražati politično razpravo o glavnih stebrih in usmeritvah odhodkov EU, vključno s trajnostnim razvojem, rastjo in inovacijami, podnebnimi spremembami, solidarnostjo, varnostjo in obrambo; je zato prepričan, da je treba prilagoditi sedanje razdelke večletnega finančnega okvira;

11. meni, da mora biti proračun EU pregleden in demokratičen; spominja, da je povsem zavezan zamisli o enotnosti proračuna EU, in se sprašuje o potrebi in dodani vrednosti vzpostavljanja dodatnih instrumentov zunaj večletnega finančnega okvira; ponavlja svoje dolgoletno stališče, da bi bilo treba Evropski razvojni sklad skupaj z drugimi instrumenti zunaj večletnega finančnega okvira vključiti v proračun Unije; poudarja, da bi bilo treba pri takšnem vključevanju finančna sredstva teh instrumentov prišteti veljavnim zgornjim mejam večletnega finančnega okvira, da se ne bi ogrozilo financiranje drugih politik in programov EU;
12. poudarja, da je proračunski organ po izčrpanju vseh razpoložljivih razlik, odobril znatno uporabo sredstev iz določb o prožnosti in posebnih instrumentov iz uredbe o večletnem finančnem okviru, da bi se zagotovila dodatna proračunska sredstva, potrebna za odzivanje na krize ali za financiranje novih političnih prednostnih nalog v sedanjem večletnem finančnem okviru; poudarja, da je bilo pri vmesni reviziji večletnega finančnega okvira odstranjenih več preprek za mehanizme prožnosti večletnega finančnega okvira, tako da sedanji finančni okvir zagotavlja večjo prožnost;
13. v zvezi s tem poudarja, da bi moral naslednji večletni finančni okvir neposredno zagotavljati ustrezno raven prožnosti, ki bo Uniji omogočila odzivanje na nepredvidene okoliščine in financiranje razvijajočih se političnih prednostnih nalog; zato meni, da bi morale določbe v zvezi s prožnostjo večletnega finančnega okvira omogočati, da se vse nedodeljene razlike do zgornje meje in vsa zapadla proračunska sredstva brez omejitev prenašajo v naslednja proračunska leta, proračunski organ pa jih lahko v okviru letnega proračunskega postopka uporabi v namene, ki se mu zdijo pomembni; prav tako poziva k občutni okrepitvi posebnih instrumentov večletnega finančnega okvira, ki bi jih bilo treba obravnavati ločeno od zgornjih meja večletnega finančnega okvira tako za prevzem obveznosti kot za plačila, pa tudi k oblikovanju posebne rezerve za krize, ki bi omogočala takojšnjo uporabo sredstev v nujnih primerih;
14. se zavzema za dejansko in bistveno poenostavitev pravil izvajanja za upravičence in za zmanjšanje upravnega bremena; spodbuja Komisijo, naj v zvezi s tem opredeli in odpravi prekrivanje instrumentov, ki so na voljo v proračunu EU, ki imajo podobne cilje in zajemajo podobne vrste ukrepov; meni pa, da poenostavitev ne bi smela voditi v nadomestitev nepovratnih sredstev s finančnimi instrumenti in ne bi smela povzročiti sektorske obravnave programov in politik EU, temveč bi morala zagotoviti dopolnjevanje s horizontalnim pristopom; poziva k obsežni harmonizaciji pravil z namenom oblikovanja enotnih pravil za vse instrumente EU;
15. priznava potencial finančnih instrumentov kot dopolnilne oblike financiranja poleg subvencij in nepovratnih sredstev; poudarja pa, da niso primerni za vse vrste ukrepov in vsa področja politik, saj niso vse politike povsem tržno naravnane; poziva Komisijo, naj poenostavi pravila za uporabo finančnih instrumentov in naj z ustvarjanjem sinergij in preprečevanjem konkurence med različnimi vrstami financiranja spodbuja možnost kombiniranja različnih virov EU v skladu s harmoniziranimi pravili; izraža

zaskrbljenost nad možnostjo enega samega sklada, ki bi zajemal finančne instrumente na ravni EU in zagotavljal posojila, jamstva in instrumente za delitev tveganja v različnih političnih okvirih, kakor je predstavljeno v dokumentu za razmislek, zato bo natančno preučil ta predlog;

16. ponavlja svoje stališče, da je treba trajanje večletnega finančnega okvira uskladiti s političnim ciklom Parlamenta in Komisije ter tako omogočiti dolgoročno načrtovanje; v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba pri trajanju večletnega finančnega okvira v celoti upoštevati potrebo po dolgoročnejši predvidljivosti izvajanja evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladov ESI), ki se izvajajo v okviru deljenega upravljanja, saj ne morejo delovati brez vsaj sedemletne zaveze; zato predlaga, da bi moral naslednji večletni finančni okvir trajati 5 + 5 let z obveznim vmesnim pregledom;
17. ugotavlja, da je predsednik Komisije v govoru o stanju v Uniji napovedal predlog o namenski proračunski vrstici za euroobmočje; poziva Komisijo, naj pripravi dodatne in podrobnejše informacije v zvezi s tem; opozarja, da je Parlament v resoluciji z dne 16. februarja 2017 pozval k oblikovanju posebne proračunske zmogljivosti za euroobmočje, ki bi morala biti del proračuna EU nad sedanjimi zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira in bi jo morale financirati euroobmočje in druge sodelujoče članice prek namenskega vira prihodkov, o njej pa bi se morale dogovoriti sodelujoče države članice in bi morala biti obravnavana kot namenski prejemki in jamstva;
18. pričakuje, da bo Komisija do maja 2018 predstavila predloga o prihodnjem večletnem okviru in lastnih sredstvih; namerava pravočasno predstaviti lastno stališče o vseh s tem povezanih vidikih ter pričakuje, da bodo pomisleki Parlamenta v celoti vključeni v prihodnje predloge Komisije;
19. izraža pripravljenost za začetek strukturiranega dialoga s Komisijo in Svetom, da bi še pred iztekom tega zakonodajnega obdobja dosegli končni sporazum o prihodnjem večletnem finančnem okviru; je prepričan, da bi s hitrim sprejetjem uredbe o večletnem finančnem okviru omogočili pravočasno sprejetje vseh sektorskih zakonodajnih aktov, da bi veljali v začetku naslednjega obdobja; poudarja slabosti poznega začetka izvajanja programov v sklopu sedanjega večletnega finančnega okvira; v zvezi s tem poziva Evropski svet, naj uporabi „premostitveno klavzulo“ iz člena 312(2) PDEU, ki omogoča, da Svet glasuje o večletnem finančnem okviru s kvalificirano večino;
20. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji, drugim institucijam in organom, ki jih to zadeva, ter vladam in parlamentom držav članic.